

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 9C/206/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713217851
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Menichová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2015:5713217851.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred samosudkyňou JUDr. Helenou Menichovou v právnej veci navrhovateľa: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, proti odporcovi: N. H., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom XXX XX U. Y. XXX, toho času na neznámom mieste, zastúpenému ustanoveným opatrovníkom: I. I., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Šafárikovo námestie 7, 811 02 Bratislava-Staré Mesto, právne zastúpeného: JUDr. Bohdan Jakubis, advokát, so sídlom Dobrovičova 13, 811 09 Bratislava, v konaní o zaplatenie sumy vo výške 7 371,61 € s príslušenstvom, taktó

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 3.699,99 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 3.699,99 Eur odo dňa 10.3.2013 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku sa návrh zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom na začatie konania, doručeným tunajšiemu súdu dňa 21.11.2013, sa navrhovateľ domáhal, aby súd vydal rozhodnutie, ktorým by odporcovi uložil povinnosť zaplatiť mu sumu vo výške 7 371,61 € s príslušenstvom.

Navrhovateľ svoj návrh na začatie konania odôvodnil tým, že odporca uzavrel s jeho právnym predchodcom, obchodnou spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. v skratke SLSP, a.s., IČO: 00 151 653, zmluvu o úvere, z ktorej si neplnil svoje povinnosti riadne a včas, a preto mu vznikol dlh vo výške žalovanej sumy.

Uznesením zo dňa 12.02.2015, č.k. 9C/206/2014-78, súd ustanovil odporcovi opatrovníka, nakoľko jeho pobyt nie je známy.

Na pojednávanie, konané dňa 09.04.2015, sa žiaden z účastníkov konania nedostavil ani nepožiadaval o jeho odročenie z dôležitého dôvodu.

Odporca ani jeho ustanovený opatrovník svoju neprítomnosť na konanom pojednávaní neospravedlnili a k návrhu navrhovateľa na začatie konania sa žiadnym spôsobom nevyjadrili.

Podaním, doručeným tunajšiemu súdu dňa 08.04.2015, navrhovateľ ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní, pričom na svojom návrhu na začatie konania trval v celom rozsahu.

Podaním, doručeným tunajšiemu súdu dňa 08.04.2015, ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní aj vedľajší účastník na strane odporcu. Zároveň sa vyjadril k návrhu navrhovateľa na začatie konania. Namietal aktívnu legitímáciu navrhovateľa, nakoľko neboli splnené podmienky, za ktorých mu mohol jeho právny predchodca postúpiť pohľadávku proti odporcovi, ktorá je predmetom tohto konania. Tiež poukázal na skutočnosť, že neboli splnené podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, poskytnutého právnym predchodcom navrhovateľa odporcovi.

Súd vykonal dokazovanie návrhom na začatie konania zo dňa 14.10.2013, jeho doplnením zo dňa 15.10.2014, zmluvou o úvere zo dňa 04.03.2008, všeobecnými obchodnými podmienkami právneho predchodcu navrhovateľa, oznámením o postúpení pohľadávok zo dňa 05.04.2013, prílohou k zmluve o postúpení pohľadávok, vyhlásením predčasnej splatnosti poskytnutého úveru zo dňa 20.02.2013, výpisom z úverového účtu odporcu, ďalšími listinami, založenými v spise, a zistil nasledovný skutkový stav:

Odporca ako dlžník dňa 04.03.2008 uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľa ako veriteľom zmluvu o splátkovom úvere č. 0352842148, na základe ktorej mu právny predchodca navrhovateľa poskytol spotrebiteľský úver vo výške 200 000,00 Sk (6 638,79 €) s premenlivou úrokovou sadzbou vo výške 11,25% ročne, ktorý sa zaviazal vrátiť splátkami vo výške 2 856,00 Sk (94,80 €) mesačne, splatnými 10. dňa v mesiaci, so splatnosťou prvej splátky dňa 10.04.2008 a poslednej splátky dňa 10.02.2018.

Odporca si svoje povinnosti, vyplývajúce z uzavretej zmluvy o úvere, riadne a včas neplnil, preto právny predchodca navrhovateľa dňa 19.02.2013 vyhlásil predčasnú splatnosť poskytnutého úveru a vyzval odporcu, aby svoj dlh, vyplývajúci z uzavretej zmluvy o úvere, zaplatil do 10 dní od doručenia oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti poskytnutého úveru, pričom toto mu bolo doručené dňa 27.02.2013. Právny predchodca navrhovateľa ako postupca dňa 28.03.2013 uzavrel s navrhovateľom ako postupníkom zmluvu o postúpení pohľadávok č. 0329/2013/CE, ktorej predmetom bolo aj postúpenie jeho pohľadávky proti odporcom, vyplývajúcej z uzavretej zmluvy o úvere.

V zmysle návrhu na začatie konania, prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok, výpisu z úverového účtu odporcu a špecifikácie žalovanej sumy zo dňa 15.10.2014 dlh odporcu ku dňu postúpenia pohľadávky predstavoval nevrátenú časť poskytnutého úveru vo výške 6 375,43 €, úrok vo výške 948,34 € a poplatky vo výške 47,84 €. Odporca zaplatil právnemu predchodcovi navrhovateľa splátky poskytnutého úveru v celkovej výške 2 841,20 €.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 4 ods. 2 písm. k) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, účinného do 31.07.2008, teda v čase uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2.

Podľa § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Súd teda mal za preukázané, že odporca uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľa zmluvu o úvere. Uzavretá zmluva o úvere však neobsahuje priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2. Poskytnutý úver je preto potrebné v zmysle ust. § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov. Odporca je teda na základe uzavretej zmluvy o úvere vrátiť právnemu predchodcovi navrhovateľa, resp. navrhovateľovi len sumu poskytnutého úveru. V konaní nebolo sporné, že právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi úver vo výške 6 638,79 €. V konaní taktiež nebolo sporné, že odporca zaplatil právnemu predchodcovi navrhovateľa splátky poskytnutého úveru v celkovej výške 2 841,20 €. Rozdiel sumy poskytnutého úveru a sumy zaplatených splátok poskytnutého úveru, teda časť poskytnutého úveru, ktorú je odporca povinný právnemu predchodcovi vrátiť a do dnešného dňa ju nevrátil, predstavuje sumu vo výške 3 797,59 € (6 638,79 € - 2 841,20 €).

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o ochrane spotrebiteľa) orgán, rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy, prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na to, že predmetom konania je nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, súd v zmysle ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa súd skúmal, či nárok navrhovateľa, uplatnený v návrhu na začatie konania nie je premlčaný, a dospel k záveru, že tento čiastočne premlčaný je.

Podľa § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení vecí (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 52 ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom.

Vzhľadom na to, že použitie ustanovení o premlčaní, obsiahnutých v Občianskom zákonníku, je na prospech odporcu ako zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom, súd ich použil napriek tomu, že ide o zmluvu, ktorá sa spravuje Obchodným zákonníkom.

Rovnaký právny názor vyslovil napríklad Krajský súd v Žiline vo svojom rozsudku zo dňa 23.02.2015, č.k. 11Co/583/2014-94. Aplikáciu Občianskeho zákonníka v otázke premlčania v spotrebiteľských zmluvách potvrdila aj ďalšia rozhodovacia prax súdov (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.01.2011, sp.zn. 5 MCdo/20/2009, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 23.11.2011, sp.zn. 17Co/167/2011, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.06.2013, sp.zn. 6Co/218/2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/26/2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/81/2012, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 19.06.2013, sp.zn. I. ÚS 402/2013).

Uvedené potvrdzuje aj novela ust. § 52 ods. 2 Občianskeho, vykonaná zákonom č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorá definitívne normatívne vyriešila otázku, či na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z autentického výkladu zákonodarcu vyplýva, že Občiansky zákonník bude aplikovaný vždy, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premlčania, ručenia, zmluvnej pokuty, uznania záväzku a podobne, aj keby spotrebiteľská zmluva bola upravená Obchodným zákonníkom. Hoci táto novela je účinná až od 1. apríl 2015, predmetné ustanovenie poníma výkladový status a jeho cieľom je iba *expressis verbis* vyjadriť aj doposiaľ platné pravidlo prednostného použitia režimu Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské záväzky (rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 23.02.2015, č.k. 11Co/583/2014-94).

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Vzhľadom na to, že poskytnutý úver je bezúročným a bez poplatkov, odporca bol povinný vrátiť ho 70 dohodnutými mesačnými splátkami a časťou 71. splátky vo výške 2,79 € (70 x 94,80 € + 2,79 € = 6 638,79 €), teda splátkami, splatnými od 10.04.2008 do 10.01.2014 vrátane, a časťou splátky, splatnej dňa 10.02.2014. Odporca zaplatil právnenému predchodcovi navrhovateľa 29 dohodnutých mesačných splátok a časť 30. splátky vo výške 92,00 € (29 x 94,80 € + 29,00 € = 2 841,20 €), teda splátky, splatné od 10.04.2008 do 10.09.2010 vrátane, a časť splátky, splatnej dňa 10.10.2010.

Premlčacia doba na uplatnenie nároku na zaplatenie splátky poskytnutého úveru, splatnej dňa 10.11.2010, začala plynúť dňa 11.11.2010 a uplynula dňa 11.11.2013. Vzhľadom na to, že návrh navrhovateľa na začatie konania došiel súdu dňa 21.11.2013, nárok na zaplatenie splátky, splatnej dňa 10.11.2010, ako aj splátok splatných skôr, teda časti splátky, splatnej dňa 10.10.2010, je premlčaný. Spolu je teda premlčaný nárok na zaplatenie časti žalovanej sumy vo výške 97,60 € (94,80 € + 2,80 €), súd ho preto navrhovateľovi nemohol priznať a jeho nárok na zaplatenie žalovanej sumy považoval za právne opodstatnený len vo výške 3 699,99 € (3 797,59 € - 97,60 €). Vo zvyšku návrh navrhovateľa na začatie konania považoval súd za právne neopodstatnený a zamietol ho.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, účinného v čase vzniku omeškania odporcu so zaplatením žalovanej sumy, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Súd teda spolu s nárokom na zaplatenie časti žalovanej sumy priznal navrhovateľovi aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania z nej odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty, poskytnutej právnym predchodcom navrhovateľa odporcovi na vrátenie poskytnutého úveru pop vyhlásení jeho predčasnej splatnosti.

Vedľajší účastník na strane odporcu namietal aktívnu legitimáciu navrhovateľa v konaní. Uviedol, že neboli splnené podmienky, za ktorých mohol právny predchodca navrhovateľa ako banka postúpiť svoju pohľadávku voči dlžníkovi navrhovateľovi. S touto námietkou sa však súd nestotožňuje.

Podľa § 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta.

V zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách banka môže svoju pohľadávku voči svojmu klientovi postúpiť inej osobe len za splnenia určitých podmienok. Týmito podmienkami sú jednak skutočnosť, že klient banky je v omeškaní so splnením svojho záväzku najmenej 90 dní, a jednak skutočnosť, že banka svojho klienta na jeho omeškanie písomne upozorní. V konaní mal súd za preukázané, že právny predchodca navrhovateľa písomne upozornil na skutočnosť, že je v omeškaní so splnením svojho záväzku, a vyzvala ho na jeho zaplatenie najneskôr doručením oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti poskytnutého úveru. Zároveň mal súd za preukázané, že odporca v čase postúpenia pohľadávky právneho predchodcu navrhovateľa voči nemu bol v omeškaní so zaplatením splatných splátok poskytnutého úveru najmenej 90 dní. Na postúpenie pohľadávky právneho predchodcu navrhovateľa voči odporcovi preto boli splnené podmienky, vyžadované zákonom o bankách.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov, potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva, proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Vzhľadom na to, že úspech navrhovateľa a odporcu vo veci je vyrovnaný (50,19% - 49,81%), súd žiadnemu z účastníkov, vrátane vedľajšieho účastníka na strane odporcu, nepriznal náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd Žilina prostredníctvom podpísaného súdu (dvojmo).

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.